

— «Ξαίρεις τί κάνεις; Στρατιώτη, προδίνεις τήν πατρίδα σου; Δέν ἔχεις πατρίδα;...»

Ὁ στρατηγός πιστεύει στά λόγια μου κι ἀρπάζει τὸ τηλέφωνο γιά νά δώσει διαταγή γιά τήν κύκλωση τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ, ὅπως τοῦ εἶπα.

Σέ λίγο, ἐνῶ θγαίνω ἀπό τή σκηνή κι ἀντηχοῦνε ἀκόμα στάφτιά μου τὰ λόγια τοῦ στρατηγοῦ: «Στρατιώτη, δέν ἔχεις πατρίδα», τὰ χεῖλια μου ἀσυναίσθητα ψιθυρίζουν: «Ὁχι», ἐνῶ στά μάτια μου μπρός, πού τὰ νιώθω ὑγρά, ξετυλίγεται, ἀκόμα μιὰ φορά, ὀλη ἡ ζωὴ πού πέρασα μέσα στά χαρκαώματα, πλάι στοὺς σκοτωμένους, πού θρωμοῦσανε κάτω ἀπό τὸν ἥλιο, καί στοὺς ζωντανούς πού καρτερούσανε τὸ φωνικό μοιραῖο θόλι.

Θ. ΛΑΣΚΑΡΙΑΔΗΣ

ΑΔΕΡΦΟΣΥΝΗ

Ἀδέρφια μου, ἡ ζωὴ βαρύτερη πού ζοῦμε.
Μόνη παρηγοριά, τὸ θάνατο νά καρτεροῦμε.

Κι ὁ θάνατος νά εἶναι τάχατες ἀραξοβόλι,
καί τέτοιο πού τὸ φανταζόμαστε περβόλι;

Γιά φυλακὴ πού ὄλους μας καρτερεῖ νά ζῶσει,
καί μ' ἄλυσίδες πὸ παντοτεινές νά μᾶς σκλαβώσει;

Ἐλάτε ἀδέρφια μου ὄλοι μαζί νά δοῦμε,
σάν τί μπορεῖ νά κάνει πὸ λαφριά τῆ ζωὴ πού ζοῦμε.

Ἐλάτε νά γενοῦμε μιὰ ψυχὴ,
ὄλοι σάν ἓνας,
κι ὁ,τι ἐντός του κλαίει, νάν τὸ πεῖ καθένας.

Νά διώξουμε τὸ μῖσος τὸ φοριχτὸ μέσ' ἀπ' τὸ στήθος,
καί τῆς καρδιάς νάποτινάξουμε τὸ βῦθος.

Λόγια πού στάζουν καλωσύνη, ἀπλά νά ποῦμε,
κι ἀδερφικά τῆς πίκρας τὸ ψομί νά μοιραστοῦμε.

Νά μὴ ζητᾶμε ποῦθ' ἐρχόμαστε, πού πάμε
νά μάθουμε, ἡ Ἀγάπη ἐμπρός κι ἀκολουθᾶμε....

Ἡ δυστυχία στέκει ἀγνάντια μας, κολώνια.
Ἀδέρφια, ὅς δώσουμε τὰ χεῖρια μας γιά τὸν ἀγῶνα.

Κ' ἔτσι, ἐνωμένη μας ἡ δύναμη, μπορεῖ, ποῖς ξαίρει!
κάποι' ἀλλαγὴ στη μαύρη Μοῖρα μας νά φέρει....

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Κάτω ἀπὸ τὶς λεῖκες, μέσ στα κρύα νερά,
Στ' ἄσπρα σου καλύβια φώλιαζε ἡ χαρὰ.
Νά σέ παρατήσω δέν τὸ ταγιανοῦσα.
Ὅσο νά μποροῦσε νά σέ ἰδεῖ τὸ μάτι
Μάκραινα μονάχα: τόσο δὰ μποροῦσα.
Ὡ χωριό, ὦ φτωχό μου! τόσο σ' ἀγαποῦσα,
Πάνω ἀπὸ στρατοὺς καί κράτη.

Ποῦ εἶμαι, ποῦ εἶσαι τώρα, γελαστὴ φαλιά!
Μακρινά σου στέλνω μὲ τὸ νοῦ φιλιά,
Τὸ γτουφέκι — νά με! — βάρδια σου κρατάω,
Στὶς βροχές, στά χιόνια, κ' εἶναι ἡ γῆς κρεβάτι.
Πρόσταξε ἡ πατρίδα; σ' ἀποχαιρετάω
Μά μέσ στην καρδιά μου σ' ἔχω ὄπου κι ἂν πάω,
Πάνω ἀπὸ στρατοὺς καί κράτη!

Τώρα τὶς γιορτάδες, μάννα καί παιδιά,
Μοναχοὶ θὰ κάτσουν μὲ βαρεῖα καρδιά,
Στ' ἄσπρο τὸ τραπέζι. Κάτι τριγυρίζει...
Τάχατε ὁ πατέρας;... Στῶν παιδιῶν τὸ μάτι.
Στῆς μαμάς τὸ μάτι κάτι λαμπυρίζει.
Τὶ μακριά πού ὁ νοῦς τους γοργοφτερουγίζει.
Πάνω ἀπὸ στρατοὺς καί κράτη!

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΜΕΣ ΣΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

Μέσ στο χεῖμῶνα τὸ βαρὺ, πῶς ξημερώνει ξαφνικά
Μιὰ λιόλουστη, γλυκύτατη, χαριτωμένη μέρα!
Κρύο καί σκοτάδι καί βροχὴ πῶς φεύγουν τότε μαγικά
Κ' ἡ πλάση ὄλη χαρούμενη ξεχνᾶ κάθε φοβέρα...

Μέσ στο χεῖμῶνα τῆς ζωῆς πῶς μ' ἀντιρρῖζει ξαφνικά
Τὸ φῶς ματιῶς χαρούμενης, νιότη γλυκεῖα γεμάτης!
Βάσανα, πόνοι καί καημοὶ πῶς σβήνουν τότε μαγικά,
Καί πόθοι ξαναθρίζουνε παλιοὶ στῆ ζεστασιά της...

Δεκέμβρ. 1920.

ΖΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Ἔβουν σκιὰ παρήγορη
Στῆ μαύρη σκοτεινιά μου,
Κάθε στιγμή σὲ ζήτηγε
Κοντὰ της ἡ καρδιά μου.

Θυμήσου πῶς γιά σένανε
Στὸν κόσμο μόνο ζοῦσα!
Κάθε στιγμή, σάν ἔλειπες,
Μπροστά μου σὲ θεωροῦσα....

Καί τώρα πού μοῦ πέταξες
Μακριά μου — Ποῦ; Ποῖς ξαίρει!
Θαρρῶ πῶς σ' ἔχω πλάι μου
Καί σφιγγεις μου τὸ χέρι....